

Bilaga 13:16 till kommunstyrelsens protokoll den 16 juni 2004, § 18

PM 2004 RI (Dnr 314-3222/2003)

Inga pengar i Ringholms budget – avbryt upphandlingen av biltullsystemet

Skrivelse av Sten Nordin (m)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen med förslag från Sten Nordin (m) om att avbryta upphandlingen av biltullsystem avslås.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Sten Nordin (m) föreslår i en skrivelse av den 8 oktober 2003 att upphandlingen av ett trafiksystem för miljöavgifter i Stockholm skall avbrytas eftersom det inte finns några medel avsatta för miljöavgiftsförsöket i Stockholm i statens budget för 2004 – *bilaga*.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Kommunfullmäktige beslutade 2 juni 2003 att genomföra ett försök med miljöavgifter i Stockholm under förutsättning av att staten betalar samtliga kostnader i samband med försöket, att intäkterna för försöket återgår till stockholmsregionen för investeringar i kollektivtrafik och i infrastruktur som är förbundet med försöket samt att intäkterna för försöket inte avräknas Stockholm i infrastrukturanslaget. Dessa villkor är i och med regeringens proposition 2003/04:145 uppfyllda. I propositionen framgår tydligt att staten ansvarar för de kostnader som uppstår under försöksverksamheten. Detta gäller exempelvis kostnader för de portaler som sätts upp vid passagera, landstingets kostnader för den särskilda kollektivtrafiksatsningen och eventuellt ökade kostnader inom berörda myndigheter.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Skrivelsen med förslag från Sten Nordin (m) om att avbryta upphandlingen av biltullsystem avslås.

Stockholm den 3 juni 2004

ANNIKA BILLSTRÖM

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Mikael Söderlund* (båda m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. bifalla skrivelsen
2. därutöver anföras:

Det bör inledningsvis konstateras att det ännu inte är klarlagt huruvida den upphandling som Stockholms stad beslutat om överhuvudtaget är laglig. Det upphandlingsärende som forcerades fram i kommunstyrelsen tillkom i ett läge där biltullar var olagliga och berörde dessutom ett system för insamlande av statlig skatt, vilket ligger utanför den kommunala kompetensen. Det är angeläget att den bakgrunden är tydlig i ärenden som berör upphandlingen av biltullssystemet.

När det gäller finansieringen av biltullssystemet kan konstateras att det fortfarande finns stora frågetecken kring ansvar och uppdelning. De merkostnader som kommer att uppstå i samband med försöket är än så länge enbart beräkningar men pekar ändå på svindlande summor i ny statlig byråkrati för att administrera finansborgarrådets valsvek.

I dagsläget beräknas införandet av biltullarna att kosta över två miljarder kronor. Intäkterna kommer, enligt beräkningar, däremot inte att överstiga 900 miljoner. Även om staten sagt sig stå för kostnaderna torde det vara tämligen uppenbart att biltullsexperimentet är en samhällsekonomisk katastrof. Erfarenheterna från London visar dessutom att intäkterna inte blev alls så stora som man först beräknat.

ÄRENDET

Sten Nordin (m) föreslår i en skrivelse av den 8 oktober 2003 att upphandlingen av ett trafiksystem för miljöavgifter i Stockholm skall avbrytas eftersom det inte finns några medel avsatta för miljöavgiftsförsöket i Stockholm i statens budget för 2004 – bilaga.

I skrivelsen anför Sten Nordin att ”När det nu är tydligt att de nödvändiga investeringarna för att finansiera försöket har uteblivit, måste majoriteten tänka om. Att fortsätta upphandlingsprocessen i ett läge där finansieringen är oklar är grovt oansvarigt gentemot stockholmarna”. Mot bakgrund av detta föreslås att kommunstyrelsen beslutar att omedelbart avbryta upphandlingsprocessen för biltullsystemen.

REMISSER

Skrivelsen har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret där ärendet beretts av finansavdelningen, ekonomiavdelningen och genomförandekansliet för miljöavgifter.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, daterat den 2 november 2003, har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktige beslutade den 2 juni 2003 om genomförandet av ett försök med miljöavgifter. Försöket avslutas med en folkomröstning om miljöavgifterna i Stockholms stad. Stadens avsikt är således att ha en folkomröstning när medborgarna har haft möjlighet att prova ett trafiksystem med miljöavgifter i Stockholm.

Kommunfullmäktige beslutade även att uppdra åt kommunstyrelsen att genomföra upphandling av tekniska system, utrustning och tjänster m.m. som behövs för försöket. Kommunstyrelsen beslutade den 27 juni 2003 om att påbörja upphandlingen. Den 5 november beslutade Kommunstyrelsen, som ett steg i upphandlingsprocessen, dels om vilka leverantörer som bjuds in att lämna anbud dels om förfrågningsunderlaget.

I upphandlingsunderlagen ingår en reservation avseende förutsättningar att fullfölja upphandlingen. Således är leverantörer som ansöker om att delta och som skall lämna anbud medvetna om förutsättningarna för upphandlingen. Innebörden i reservationen är att samtliga beslut som krävs för att införa miljöavgifter och för att genomföra försöket måste ha fattats av regeringen eller riksdagen innan upphandlingen fullföljs. Detta innebär att upphandlingen kan avbrytas om de erforderliga besluten ej fattas. I praktiken innebär reservationen dels att finansiering skall vara klar och dels att det skall finnas en lagstiftning som möjliggör försöket.

Kommunstyrelsen har den 21 maj 2003 uppdragit åt stadsledningskontoret att inför försöket teckna avtal med staten om att samtliga kostnader betalas av staten, att intäkterna återgår till stockholmsregionen och att de inte avräknas Stockholm i infrastrukturanslagen.

Regeringen har i beslut den 12 juni 2003 uppdragit åt en särskild förhandlingsman att i samråd med staden och andra berörda att ta fram ett förslag till hur avgiftsförsöket skall hanteras avseende upphandling och förvaltning av systemet, kostnadsansvar och fördelning av intäkter.

Förhandlingarna inleddes under september 2003 och förs utifrån förutsättningarna att samtliga kostnader för försöket betalas av staten. De delar av förhandlingarna som avser finansiering har hittills främst berört konstruktionen av finansiella garantier och då särskilt för Stockholms Lokaltrafik AB för förstärkningar i kollektivtrafiken.

Vad Sten Nordin anför om regeringens budgetproposition är inte korrekt. I prop 2003/04:1 anføres (sid 43), att regeringens ambition är att försöket med trängselavgifter i Stockholms stad skall genomföras enligt uppsatt tidplan. Regeringen avser, såsom aviserats i 2003 års ekonomiska vårproposition, att bistå försöket och medverka till att det fullföljs, bland annat med uppbyggnaden av uppbördssystemet och förstärkning av kollektivtrafiken.

Miljöavgifterna (trängselavgifterna) är en statlig skatt och det är statens ansvar att uppbära denna skatt. Stockholms medverkan kan endast ske på uppdrag av staten och förutsätter därför

också att staten ersätter staden för de kostnader staden lagt ner i projektet. De av stadens kostnader som skall betalas av staten redovisas som statsbidragsfodran innan ersättning erhålls.

Stadsledningskontoret finner inte att de i skrivelsen framförda synpunkterna ger anledning för staden att ändra de tidigare besluten om en försöksverksamhet med miljöavgifter sin beslut om. Sten Nordins förslag bör därför avslås.